

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПНУ
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Херсонський державний університет**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ І
ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ В ОСВІТНЬОМУ ТА НАУКОВОМУ
ПРОСТОРІ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VII Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції**

15 листопада 2024 року

МУКАЧЕВО

УДК 373.2(063)

А 43

Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі: збірник тез доповідей VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 15 листопада 2024 р., Мукачєво / Ред.кол.: Фенцик О.М. (гол.ред.) та ін. – Мукачєво : МДУ, 2024. –355 с.

**Рекомендовано до поширення в мережі Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 9 від 21 листопада 2024 р.)**

Рецензенти:

Бондар Т.І. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту Мукачівського державного університету.

Фізеші О.Й. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту Мукачівського державного університету.

У збірнику вміщено тези доповідей VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі». Учасники конференції розкривають проблеми педагогічної освіти та розвитку особистості, використання новітніх технологій та інновацій в освіті, виховання особистості в контексті сучасної освітньої парадигми, особливості психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців до реалізації завдань компетентнісного підходу в освітньому процесі, дидактико-методичного супроводу компетентнісно орієнтованого навчання у початковій школі, сучасного стану та перспективи розвитку дошкільної освіти в Україні, теорії і практики управління освітою, історії педагогіки.

Видання призначено для науковців, викладачів, аспірантів, студентів педагогічних навчальних закладів, працівників системи освіти.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Редакційна колегія:

Фенцик Оксана Миколаївна – в.о.зав.кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, кандидат педагогічних наук, доцент, Мукачівський державний університет.

Атрощенко Т.О. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту Мукачівського державного університету.

Добош Олена Михайлівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

Дудаш О.С. – доктор філософії з педагогічних наук, ст.викладач кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет

Іванова Вікторія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Пинзеник Олена Мафтеївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

Швардак Маріанна Василівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

<i>Тетяна Альохіна, Катерина Малиш</i> ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ: ПОГЛЯД НА ЕФЕКТИВНІСТЬ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	50
<i>Олена Анісімова</i> ПЕДАГОГІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНТЕРАКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ВИКЛАДАЧЕМ ТА ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ	55
<i>Єва Біску, Маріанна Швардак</i> ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЇ LEGO У НАВЧАННІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	60
<i>Надія Брижак, Вікторія Турияниця</i> ХАРАКТЕРИСТИКА ФЕНОМЕНУ ІННОВАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	64
<i>Людмила Буцко, Тетяна Мочан</i> РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ	66
<i>Владислав Власенко, Катерина Мовчан</i> РОЛЬ БІБЛІОТЕК У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ФАХІВЦЯ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	69
<i>Юлія Дзень</i> МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ АНГЛОМОВНОЇ АГРОТЕХНІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ	72
<i>Вікторія Іванова, Оксана Вегеш</i> БІЗБОРД ЯК ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ КОГНІТИВНИХ ПРОЦЕСІВ У ДІТЕЙ РАННЬОГО ВІКУ	75
<i>Євгенія Кампов, Маріанна Швардак</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЄКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ НА ЗАСАДАХ ІНТЕГРОВАНОГО ПІДХОДУ	79
<i>Марина Куштан, Маріанна Швардак</i> ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ВЕБКВЕСТУ	82
<i>Мирослава Метенюканич, Маріанна Горват</i> ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	86
<i>Емілія Пацкань, Тетяна Мочан</i> РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ	90
<i>Анна Петрова</i> ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СТАНУ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ	92
<i>Людмила Прилуцька</i> ФОТОКВЕСТИ ЯК МОТИВАТОР ФОРМУВАННЯ	96

проектній діяльності дозволяє зробити навчання цікавим, змістовним і наближеним до реального життя, що є важливим для гармонійного розвитку дітей у сучасному світі.

Список використаних джерел:

1. Мойко О., Береська О. Проектна діяльність як засіб формування пізнавального інтересу учнів початкових класів: матеріали XII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки в країнах Євразії». 2024. С.61-62.
2. Огієвич О. І., Красовська О. О. Особливості інтегровано-проектного навчання учнів початкових класів у середовищі нової української школи. *Збірник наукових праць здобувачів вищої освіти та молодих учених Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»* / МОН України, ПВНЗ «МЕГУ ім. акад. Степана Дем'янчука», Вип. 1. Рівне: О. Зень, 2024. С. 52-57.
3. Швардак М., Карпович Т. Проектна діяльність як засіб формування життєвої компетентності молодших школярів. *Актуальні проблеми сучасної дошкільної освіти : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 26 жовтня 2017 р., Мукачево* / Ред.кол. : В.І.Кобаль (гол.ред.) та ін. Мукачево: МДУ. С. 174-176.
4. Швардак М. В. Напрями проектування освітніх систем в умовах Нової української школи. *Науковий журнал Хортицької національної академії. Серія: Педагогіка. Соціальна робота.* 2023. №9. С.50-59.

Марина Куштан

спеціальність 013 Початкова освіта
другий (магістерський) рівень вищої освіти
Мукачівський державний університет

Маріанна Швардак

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки дошкільної,
початкової освіти та освітнього менеджменту
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ВЕБКВЕСТУ

Цифрова компетентність є однією з ключових навичок XXI -го століття, яка необхідна для успішного життя та навчання у сучасному світі. У зв'язку зі швидким розвитком цифрових технологій, особливо важливо забезпечити її формування вже на початкових етапах шкільної освіти. Для цього необхідно використовувати сучасні педагогічні інструменти, які поєднують навчання та розвиток практичних умінь. Одним із таких інноваційних методів є вебквест –

інтерактивна форма навчальної діяльності, що дозволяє поєднати освітні завдання із цифровими технологіями.

Останні дослідження проблеми застосування вебквесту в освітньому процесі показують їх високий потенціал у підвищенні якості освіти. Вебквест досліджували такі науковці: І.Баліцька, О.Караман, Т.Бондаренко, О.Жигайло, М.Кадемія, І.Карпа, У.Когут, А.Кокойло, О.Тимченко, І.Лецюк, І.Морквян, Л.Паршукова, Н.Руденко, І.Сокол, О.Тимченко, О.Усата, А.Циба та ін.

Вебквест як педагогічний інструмент має унікальні можливості для навчання молодших школярів. Цей метод ґрунтується на виконанні учнями інтерактивних завдань у цифровому середовищі, що передбачає активне використання інтернет-ресурсів та цифрових інструментів [4]. Основна мета вебквесту – сприяти розвитку критичного мислення, навичок пошуку й аналізу інформації, а також вміння працювати в команді. Крім того, вебквести допомагають формувати інтерес до навчання, адже діти розглядають ці завдання як цікаву гру, що стимулює їхню пізнавальну активність [1].

Формування цифрової компетентності засобами вебквесту починається з навчання основним навичкам роботи з комп'ютером або планшетом. Молодші школярі, які ще не мають значного досвіду використання цифрових технологій, поступово освоюють базові операції: пошук інформації в інтернеті, навігацію між сторінками, збереження потрібних даних. У цьому контексті вебквест стає чудовим способом навчання, оскільки його завдання мають чітку структуру та послідовність, що допомагає учням краще орієнтуватися у цифровому середовищі.

Однією з важливих складових цифрової компетентності є вміння критично оцінювати інформацію. Сучасний інтернет-простір пропонує величезну кількість ресурсів, серед яких не завжди легко знайти достовірні дані. Виконуючи завдання вебквесту, учні вчаться аналізувати джерела інформації, порівнювати факти, виявляти неточності або недостовірні дані. Це сприяє формуванню критичного мислення, що є основою цифрової грамотності [5].

Ще одним важливим аспектом є розвиток навичок комунікації та співпраці. Більшість вебквестів передбачають роботу у групах, що дозволяє школярам спільно вирішувати завдання, ділитися своїми ідеями та допомагати один одному. У процесі виконання вебквесту діти навчаються взаємодіяти у цифровому середовищі, використовуючи різні онлайн-інструменти для спілкування, такі як чати, форуми або відеоконференції. Це формує не лише комунікативні здібності, а й вміння працювати у команді, що є важливою складовою сучасного освітнього процесу [2].

Одним із найважливіших завдань вебквестів є розвиток творчих здібностей школярів. Структура таких завдань дозволяє учням виявляти ініціативу, знаходити нестандартні рішення та презентувати свої результати у цікавій формі. Наприклад, виконуючи завдання з «Я досліджую світ», діти можуть створити цифровий плакат або презентацію на тему охорони довкілля. Це не лише розвиває їхні творчі навички, а й сприяє формуванню екологічної свідомості.

Вебквест як метод навчання також є ефективним інструментом для інтеграції знань із різних предметів. Виконуючи завдання, діти можуть одночасно застосовувати знання з математики, літератури, природознавства та інформатики. Наприклад, вебквест на тему «Подорож Україною» може поєднувати елементи географії, історії та мови, де школярі досліджують культурні особливості регіонів, читають легенди та розв'язують задачі, пов'язані з маршрутами подорожі. Такий міжпредметний підхід допомагає формувати у дітей цілісну картину світу, розвивати аналітичне мислення та креативність.

Для вчителів вебквест є не лише інструментом навчання, а й засобом урізноманітнення уроків. Завдяки гнучкості цієї методики можна адаптувати завдання до потреб та рівня підготовки учнів, створювати індивідуальні або групові проєкти. Наприклад, для першокласників можна розробити простий вебквест, який допоможе освоїти основи роботи з комп'ютером, тоді як для учнів старших класів завдання можуть бути складнішими і передбачати використання програм для обробки даних або створення мультимедійного контенту.

Використання вебквестів також сприяє розвитку мотивації до навчання. Молодші школярі часто сприймають такі завдання як захопливу гру, а не як звичайний урок. Елементи гри, змагання та винагороди за успішне виконання завдань стимулюють інтерес до навчання та сприяють формуванню позитивного ставлення до школи. Крім того, вебквести створюють ситуацію успіху, яка допомагає дітям відчувати впевненість у своїх силах та подолати страх перед використанням нових технологій [3].

Однак впровадження вебквестів у освітній процес має й певні виклики. Перш за все, це технічне забезпечення. Для проведення вебквестів необхідно мати доступ до комп'ютерів або планшетів, підключених до інтернету, що може бути проблемою для деяких шкіл. Крім того, вчителям необхідно володіти певними технічними знаннями та навичками, щоб створювати та керувати вебквестами. Для цього потрібна відповідна підготовка, проведення тренінгів та забезпечення педагогів методичними матеріалами.

Попри ці труднощі, результати використання вебквестів у навчанні молодших школярів свідчать про їхню високу ефективність. Діти, які регулярно виконують такі завдання, демонструють кращі результати у засвоєнні знань, виявляють більшу зацікавленість у навчанні та краще адаптуються до роботи у цифровому середовищі. Крім того, вебквести допомагають школярам розвивати ті навички, які є необхідними для успішного життя у сучасному суспільстві.

Отже, вебквест є потужним інструментом для формування цифрової компетентності у молодших школярів. Завдяки інтерактивній формі навчання, поєднаній із використанням цифрових технологій, він дозволяє ефективно розвивати у дітей навички роботи з інформацією, комунікації, критичного мислення та творчості. Використання вебквестів у школі не лише сприяє засвоєнню знань, а й допомагає підготувати учнів до викликів сучасного світу. Цей метод має великий потенціал і може стати основою для інноваційного підходу до навчання у початковій школі.

Список використаних джерел:

1. Кадемія М.Ю. Сутність і зміст технології веб-квест. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2012. № 29. С. 380–387.
2. Паршукова Л.М., Паршуков С.В. Інтеграція технології веб-квесту в освітній простір закладу загальної середньої освіти. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Випуск 51. Т2, С. 57-60.
3. Швардак М. В. Вебквест-технологія на уроках інформатики в початкових класах. *Наукові записки Малої академії наук України*. 2023. №2(27). С.103-110.
4. Швардак М.В. Інформатична освітня галузь та цифрові технології в початковій школі: конспекти лекцій. Навчально-методичне видання для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 013 Початкова освіта. Мукачево: МДУ, 2023. 86 с.
5. Kharchenko N., Shvardak M., Shelestova L., Trubacheva S. Analysis of the effectiveness of technology integration (interactive whiteboards, online platforms, etc.) in modern education. *Brazilian Journal of Education, Technology and Society*, 2024, Vol. 17, No. se1, 65-72.

Мирослава Метеньканич

спеціальність 013 Початкова освіта
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Мукачівський державний університет

Маріанна Горват

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методики початкової освіти
Мукачівський державний університет

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Розвиток творчих здібностей молодших школярів є одним із пріоритетних завдань сучасної початкової школи в Україні, про що наголошується в Концепції «Нова українська школа» (НУШ). Упровадження інформаційно-комп'ютерних технологій (ІКТ) в освітній процес є ключовим інструментом для реалізації цього завдання. Використання ІКТ створює умови для самореалізації учнів, стимулює їхню пізнавальну активність і сприяє формуванню життєвих компетентностей [2].

Творчість у молодшому шкільному віці проявляється у вигляді здатності до нестандартного мислення, вирішення завдань із використанням уяви та створення оригінальних продуктів діяльності. Для розвитку цих навичок необхідно створити середовище, що спонукає учнів до креативної діяльності.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>